1851. No. 81.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

VRIJDAG, 10 OCTOBER.

Deze Courant kost in het ½ jaar *f* 1-60, buiten Assen vrachtvrij *f* 1-75; de advertentiën van 1-5 regels *f* 1 en voor iederen regel meer 15 cent bij elke plaatsing, behalve 35 cent zegelregt. — Boekaankondigingen 20 pct. rabat. — NB. Advertentien voor de 1e bladz. kunnen Maandags en Donderdags uiterlijk tot 6, die voor de 4e bl. tot 10 ure 's avonds aangenomen worden.

GEDEPUTEERDE STATEN der Provincie DRENTHE,

Gelet op art. 74 der Gemeentewet, laatste gedeelte, volgens hetwelk de Burgemeesters, die deze betrekking in meer dan eene gemeente bekleeden, of aan welke ontheffing van inwoning is verleend, op vaste door Gedeputeerde Staten te bepalen, openbaar bekend te maken dagen, ten minste eenmaal in de week, voor de Ingezetenen der gemeente, waar zij niet met der woon gevestigd zijn, zijn te spreken. En in aanmerking nemende, dat in een der twee bedoelde gevallen verkeeren de nagenoemde Burgemeesters, als:

De Heer *S. J. van Roijen*, Burgemeester van Diever en Vledder, wonende of zich met der woon zullende vestigen te Vledder.

De Heer Mr. *J. P. Willinge*, Burgemeester van Oosterhesselen en Zweelo, wonende te Oosterhesselen.

De Heer Mr. *H. Tonckens*, Burgemeester van Eelde, wonende te Peize.

De Heer Mr. *J. W. J.* Baron *de Vos van Steenwijk*, Burgemeester van Nijeveen, wonende te Meppel.

De Heer Mr. *J. T. Nijsingh*, Burgemeester van Ruinerwold, wonende in de gemeente de Wijk.

De Heer *J. L. Nijsingh*, Burgemeester van Zuidwolde, wonende in de gemeente de Wijk.

Hebben goedgevonden en verstaan:

De dagen, waarop voornoemde Burgemeesters voor de Ingezetenen der gemeente, waar zij deze betrekking bekleedende, niet met der woon gevestigd zijn, wekelijks zijn te spreken, te bepalen, als volgt:

Voor de gemeente Diever op woensdag.
Voor de gemeente Zweelo op woensdag.
Voor de gemeente Eelde op zaturdag.
Voor de gemeente Nijeveen op dingsdag.
Voor de gemeente Ruinerwold op zaturdag.
Voor de gemeente Zuidwolde op zaturdag.

Deze resolutie zal worden opgenomen in het *Provinciale Blad* en twee achtereenvolgende malen geplaatst in de *Drentsche Courant*. Wordende aan Heeren Burgemeesteren bovengenoemd opgedragen, om aan de onderwerpelijke bepaling, elk zooveel hem aangaat, door afkondiging, in zijne gemeente, op de gebruikelijke wijze de noodige bekendheid te geven.

Assen, 7 *Oct.* 1851.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
DE VOS VAN STEENWIJK.
Ter ordonnantie van Dezelve,
W. H. HOFSTEDE.

GEDEPUTEERDE STATEN der Provincie DRENTHE,

Brengen ter kennis van de belanghebbende Gemeentebesturen en Ingezetenen, dat door het Gemeentebestuur van Wesstellingwerf (Friesland), onder de vereischte hoogere goedkeuring of magtiging, is besloten:

1°. Om de **VOORJAARSMARKT** in de gebuurte de Blesse, tot dusver jaarlijks gehouden op den laatsten dingsdag in April, VOORTAAN te doen houden op den *eersten DINGSDAG in de maand Mei*.

2°. Om eene **VEEMARKT** in het dorp Noordwolde, te doen houden, IN DIT JAAR op *DINGSDAG den 21 October* en vervolgens om de *veertien dagen* tot aan het einde van November, en *in volgende jaren* op *den 23 September* en vervolgens als boven.

Zullende genoemde Besturen en Ingezetenen, wanneer zij daartegen bezwaren mogten hebben, die vóór den 22 dezer aan dit Collegie kunnen indienen.

Assen, 7 *October* 1851.

De Gedeputeerde Staten voorn.,
De Voorzitter,
DE VOS VAN STEENWIJK.
De Griffier,
W. H. HOFSTEDE.

Nederland.

8 *Oct.* Men verneemt, dat de minister van Justitie zich bezig houdt met het in gereedheid brengen der wet nopens de regterlijke organisatie, die eenigzins gewijzigd, eerlang wederom aan de Tweede Kamer zal worden aangeboden. *(Amst. Ct.)*

— De jaarlijksche algemeene Vergadering van het Nederlandsch Bijbelgenootschap zal gehouden worden op Donderdag, den 17 October ek., in de domkerk te Utrecht.

9 *Oct.* In de zitting van de Tweede Kamer van 7 dezer zijn ingekomen twee koninklijke boodschappen, ten geleide van de in de vorige zitting onafgedaan gebleven ontwerpen van wet op de zamenstelling der regt. magt en het beleid der Justitie en op de verantwoordelijkheid van de hoofden der Ministeriele departementen. Tevens is door de Commissie voor de petitiën verslag uitgebragt o.a. op de verzoekschriften van de kerkeraden van onderscheidene Christelijk Afgescheiden gemeenten, waaronder die van Meppel, verzoekende, om een post op de staatsbegrooting te brengen ter voorziening in de behoeften der uiterlijke eeredienst hunner gemeenten; ten dien aanzien wordt besloten, tot verzending van dezelve aan de commissie van rapporteurs voor de staatsbegrooting en nederlegging ter griffie.

— Den 8 dezer is Z. M. naar het Loo vertrokken, om daar eenige dagen door te brengen.

Buitenland.

8 *Oct.* Men wil, dat de onder de roode partij in Frankrijk de kandidatuur van den Heer *Ledru-Rollin* voor het presidentschap meer en meer veld wint. — Volgens berigten uit Californie worden de nieuwe mijn-ontginningen met den besten uitslag bekroond. De overvloed van goud, welke men op verschillende plaatsen ontdekt heeft, wekt hoe langer hoe meer den ondernemings-geest op. Ten zuiden van San Diego heeft men eene uitgestrekte vlakte, met heuvels als bezaaid, ontdekt, waar het goud in grooten voorraad aanwezig is. — Volgens berigten uit Britsch Amerika is ook in Neder-Canada goud gevonden; reeds hadden zich vijf compagnieschappen gevormd om het terrein te exploiteren; van alle kanten stroomden gelukzoekers derwaarts. — De Heer *D'Israëli*, hoofd van de Torijpartij in Engeland, heeft, met verscheidene andere in het staatkundige, invloedrijke mannen zijner partij, op officiele wijze bekend gemaakt, dat hij zijne denkbeelden omtrent den vrijen handel heeft veranderd. Zij erkennen nu, dat het de tijd niet meer is, dien te bestrijden, en raden de landbouwende kiezers in de graafschappen aan, af te zien van wenschen, wier vervulling niet kan worden gewacht. Dit is een, naar het schijnt, onherstelbare slag voor het beschermende stelsel in Engeland. — Van eene goede zijde verzekert men te Frankfort, dat Oostenrijk afgezien heeft van de intreding van al zijne Staten in den Duitschen bond. Te meer wordt dit berigt waarschijnlijk door de tijding, door de *Preussische Staatsanzeiger* medegedeeld, dat de Duitsche Bondsvergadering in hare zitting van 3 October met algemeene stemmen besloten heeft, de uittreding uit den Bond van Pruissens Oostelijke provincien toe te staan. — Men verzekert, dat er onderhandelingen hebben plaats gehad tusschen de Porte en de regering van Frankrijk, betrekkelijk de in vrijheid stelling van *Abd-el-Kader*, en zijn verblijf in Turkijë. De Porte schijnt echter tot vervelens toe voldaan van de bewaring van vreemde gevangenen, en wenscht nu, terwijl *Kossuth* en de zijnen zijn rijk verlaten hebben, vooreerst van die visites bevrijd te blijven.

— In China is men wederom begonnen de Christen-zendelingen te vervolgen en te dooden. Den 1 Mei was de zendeling *Schoeffler (Augustin)* te Cochin-china, op bevel van den mandarijn, onthoofd. De schuldige (namelijk schuldig aan het verkondigen van Gods woord) werd op dien

dag onder sterk geleide naar buiten de stad gevoerd; vooraf gingen honderd gewapende manschappen, daarop volgde een soldaat, die een geschrift in de hoogte geheven droeg, waarop men het volgende las: „In weerwil van het gestrenge verbod tegen de godsdienst van *Jezus*, is de heer *Augustin*, Europeesch priester, in het verborgen hier durven komen, om deze te prediken en het volk te verleiden. In hechteris genomen, heeft hij alles met waarheid beleden. *Zijne* misdaad is erkend. Het hoofd van den heer *Augustin* wordt afgehouwen en in de rivier geworpen. Het vierde jaar van *Tu-Dju*, den eerste der derde maan." Nu volgde de veroordeelde, door acht soldaten met ontbloote sabels omringd, twee olifanten sloten den trein. Eene ontzettende menigte vergezelde den optogt naar de strafplaats, hoogst verwonderd over de kalme gelatenheid van den zendeling. Daar gekomen knielde de veroordeelde, kuste het kruis, en zijn hoofd viel op het bevel van den mandarijn. De Christenen zijn in het bezit gebleven van het lijk van hunnen onderwijzer, doch zijn hoofd, dat in de rivier was geworpen, had men niet weder kunnen vinden.

Verkorte berigten.

Te Amsterdam is, in plaats van wijlen Ds. *Begeman*, tot Predikant benoemd de heer *A. H. W. Brandt*, Predikant te Essen in Rijn-Pruissen. — Te Scheveningen heeft zich eene commissie gevormd, welke een beroep doet op de liefdadigheid van Neêrlands ingezetenen, ten behoeve der ongelukkigen, welke door het vergaan eener vischpink op de Engelsche kust in volslagen armoede zijn gedompeld. — In een tuin te Steenwijk bevindt zich eene aardappelplant, die 2 el en 3 palmen hoog is en eene oppervlakte van ruim 4 vierkante ellen beslaat. — Te Blokzijl heerschen de mazelen zeer sterk, doch ze zijn goedaardig. — In het aanstaande voorjaar zal er weder een stoomschip ter opsporing van Sir *John Franklin* afgezonden worden. — Een fabrikant te Birmingham heeft te Londen ten toon gesteld eene rijke verzameling stalen pennen, en wel 500 modellen van verschillende grootte. De grootste en kleinste dier pennen wekken elks bewondering. Zoo is er eene monster-pen, welke vijf ponden weegt en twee voeten lengte heeft; miniatuurpennen, waarvan men den vorm slechts door een microscoop kan onderscheiden. Er zijn 15,800 stuks dier pennen noodig, tot het gewigt van een ons. Van de kolossale pen, hierboven genoemd, zou men alleen 1,200,000 miniatuurpennen kunnen vervaardigen. — De telegrafische gemeenschap tusschen Parijs en Londen is thans, onder de zee door, zoo volkomen tot stand gebragt, dat de maatschappij, waaraan men haar te danken heeft, aan de Fransche regering verlof gevraagd heeft, om, bij wijs van proefneming, een der stukken geschut, in den tuin van het Invaliden-hotel te Parijs, te doen lossen op bevel, uit Parijs naar Londen gezonden en te Londen uitgevoerd. — Het glazen paleis te Londen is den 6 dezer tot 2 uur door het schier ongelooflijk aantal van 97,887 personen bezocht. Het totaal der ontvangene gelden bedraagt tot en met 4 dezer ruim $5\frac{1}{2}$ millioen guldens. De uitgaven beloopen ruim 2 millioen. Tot zaturdag j.l. is het gebouw in het geheel door 5.547.238 personen bezocht. — Te Tweebruggen heeft den 28 Sept. het hof van assises bij verstek het doodvonnis uitgesproken tegen 76 beschuldigden ter zake van den opstand in Rijn-Beijeren.

Assen, 10 October.

De nieuw benoemde leden van den gemeenteraad alhier zijn j.l. dingsdag voor het eerst vergaderd geweest tot het onderzoek der geloofsbrieven; alle de nieuwbenoemden waren tegenwoordig, zijnde de heeren *H. J. Oosting*, Mr. *P. W. Alstorphius Grevelink*, *G. P. Servatius*, Mr. *S. Gratama*, *H. Remmelts*, *A. Stoker*, Mr. *H. Vos*, Mr. *W. Goedkoop*, Mr. *H. C. Carsten*, Mr. *E. K. J. Berlling* en *J. Cohen*. De Burgemeester gaf te kennen, dat hij de leden had willen geluk wenschen met het vertrouwen, door de Ingezetenen in hen gesteld, maar bij nader inzien zulks zou uitstellen tot dat de geloofsbrieven onderzocht en vervolgens het bij de wet bepaalde termijn van 8 dagen zal zijn verstreken, ten einde het uitgemaakt zij, wie al dan niet als leden zijn toegelaten. Z.Ed.A. benoemt daarop tot het onderzoek der geloofsbrieveven drie commissiën, bestaande de eerste uit de vijf eerstgenoemde, de tweede uit de drie daarop volgende en de derde uit de drie laatstgenoemde heeren. — Nadat de vergadering eenigen tijd was geschorst, bragten deze onderscheidene commissiën verslag uit, en werd opvolgelijk de toelating van ieder lid in deliberatie genomen, terwijl degene, wiens al of niet toelating het goldt, zich uit de zaal verwijderde. Alle leden zijn opvolgelijk toegelaten. — Ten aanzien van het al of niet voldoende van de doopacten, door de heeren *Servatius* en *Gratama* overgelegd, bestond verschil van gevoelen; die van den eersten was een afschrift van een afschrift, terwijl op beide de daaronder gestelde handteekeningen niet waren gelegaliseerd; de heeren *Vos*, *Berlling*, *Carsten* en *Oosting* hielden daarom deze acten voor onvoldoende, de overige heeren echter waren van oordeel, dat de wet geen bepaalden vorm voor het over te leggen extract uit de geboorte-registers vordert; er was, naar hunne meening, aan het voorschrift der wet voldaan, en zij hadden zoo uit die acten als van elders de overtuiging, dat de beide heeren de vereischten van ouderdom en van den staat van Nederlander hadden, tot bewijs waarvan de geboorte-acten moesten dienen. — Toen de geloofsbrieven van den heer Burgemeester zouden worden onderzocht was men het oneens, wie het Voorzitterschap zou bekleeden gedurende diens verwijdering uit de zaal; de heer *Grevelink* was van gevoelen, dat de oudste Wethouder den Burgemeester moest vervangen, omdat de gemeentewet zulks voorschrijft in alle gevallen, waar de Burgemeester verhinderd of afwezig is, terwijl, volgens dezelfde wet, de Wethouders moeten blijven fungeren, tot dat zij door anderen vervangen zijn. De heer *Goedkoop* was van oordeel, dat op deze vergadering nog niet van toepassing waren de verordeningen, voor de vergaderingen van den gemeente-raad vastgesteld, daar de leden dezer vergadering, als nog niet beëedigd, geene raadsleden waren; zij waren slechts bijeengekomen, om elkanders geloofsbrieven te onderzoeken; van deze vergadering was de Burgemeester ingevolge de wet Voorzitter; zoo deze zich moest verwijderen, dan moest men voor diens vervanging niet de bepalingen, voor den gemeente-raad vastgesteld, volgen, maar het algemeen gebruik bij soortgelijke vergaderingen, hetwelk wilde, dat bij ontstentenis van den Voorzitter, diens functiën door het oudste lid in jaren worden waargenomen. Behalve den heer *Goedkoop*, waren ook de heeren *Servatius*, *Gratama*, *Stoker*, *Remmelts*, *Vos* en *Oosting* van gevoelen, dat het voorzitterschap aan den oudste in jaren moest opgedragen worden. Diensvolgens nam de heer *Gratama*, gedurende de verwijdering van den Burgemeester, de voorzittersstoel in.

— Door de Prov. Commissie van onderwijs in dit gewest zijn, in derzelver vergadering van woensdag j.l., drie kandidaten geëxamineerd voor den 2en, vijf voor den 3en en vijf voor den 4en rang, alle met gunstig gevolg.

* Als een voorbeeld van bijzonder sterke groeikracht kan dienen, dat er zich thans op den huize *de Duinen*, te Paterswolde, een treurijper bevindt, dit voorjaar geplant, en afkomstig uit de kweekerij van de heeren *de Wal* te Smilde, wier jonge loten heden de ongehoorde lengte hebben van 1 Ned. El en 90 palmen.

— Door de Arr. Regtbank alhier zijn den 8 dezer veroordeeld: *H. P.*, arbeider te Sleen, wegens frauduleus vervoer van zout, tot gevangenisstraf van 1 maand; — *W. T.*, arbeider te Drouwenderveen, gem. Borger, wegens hetzelfde feit, mede tot gevangenisstraf van 1 maand: bij beide tevens met verbeurd verklaring van het zout; — *H. de V.*, arbeider te Noordbarge, wegens diefstal van zoden tot gevangenisstraf van 8 dagen; — *T. K.*, arbeider te Hoogeveen, wegens het moedwillig tegen den grond werpen van *Hilliggien Vos* tot eene boete van *f* 3; — *W. v. R.*, arbeider te Hoogeveen, wegens diefstal van appelen, tot gevangenisstraf van eene maand.

— Wij vernemen, dat de student *Slot* te Groningen, die, gelijk wij vroeger gemeld hebben, op eene deerlijke wijze is gebrand ten gevolge van het in brand steken van de eau de cologne, waarmede zijn hoofd was bevochtigd, aan de gevolgen daarvan is bezweken. Mogt dit treurig geval velen tot leering strekken!

— Blijkens de thans ter visie liggende ontwerp-begrooting dezer stad voor het jaar 1852 zijn de gewone uitgaven op *f* 14.432.32 en de buitengewone op *f* 1680, te zamen op *f* 16.112.32 geraamd, hetgeen met de voor onvoorziene uitgaven geraamde som van *f* 1000. *f* 17.112.32 uitmaakt. — De buitengewone ontvangsten zijn berekend op *f* 5938.85, de opbrengst van de belasting op de dranken, het geslagt en het gemaal op *f* 4800 en de andere inkomsten op *f* $3862.27\frac{1}{2}$, makende dus te zamen eene som van *f* $14,601.42\frac{1}{2}$. In het te kort zal door de heffing van opcenten op de Rijks directe belastingen en door hoofdelijken omslag moeten voorzien worden.

— Op de jaarmarkt, den 6 dezer te Beilen gehouden, waren aangevoerd 461 runderen, 1016 varkens en 5000 schapen. De handel in runderen, varkens en schapen was vrij levendig, zoodat van het aangevoerde het grootste gedeelte verkocht is. De runderen golden van *f* 25,- tot *f* 80,-, de varkens van *f* 3,- tot *f* 25,- en de schapen van *f* 1,50 tot *f* 5,-.

Appelscha, 4 *Oct.* Voor weinige dagen waren wij aanschouwers van iets zeer vreemds. Eene koe van den landbouwer *H. Hoogeveen* alhier bragt een kalf ter wereld, dat in 't geheel geen pooten had, terwijl de mond zich dwars onder het eene oog bevond. Niemand van de aanschouwers had ooit zulk een gedrocht gezien. *(Stw. Ct).*

* *Sleen*, 6 *Oct.* Eindelijk kan men van hier berigten, dat *H. Kamps*, door het gemeentebestuur tot onderwijzer te Erm, in deze gemeente, is verkozen.

* *Gieten*, 7 Oct. Op de heden alhier gehoudene jaarmarkt waren aangebragt 222 paarden voor rijtuigen, 48 losse paarden, 387 runderen, 253 schapen en 126 varkens. De handel was over 't algemeen levendig. De paarden golden van ƒ10 tot ƒ130; de koeijen van ƒ30 tot ƒ80; de schapen van ƒ2 tot ƒ4.25 en de magere varkens van ƒ3 tot ƒ10. De toevloed van menschen overtrof aller verwachting. en de menigte kramen en stallen, alsook de goede aftrek van het te koop aangebodene getuigden van de gunstige ligging van het dorp voor het houden eener jaarmarkt.

* *Eelde* 9 *Oct.* J.l. maandag had alhier een treurig voorval plaats. Een jongetje van den schoenmaker *W.*, aan het opzigt zijner ouders ontgaan, liep bij de gracht te spelen; een ongelukkig toeval deed hetzelve daarin storten, en, helaas! slechts het lijk werd aan de ouders teruggegeven.

* *Meppel*, 9 *Oct.* Gisteren had hier de prijsuitdeeling plaats aan de verdienstelijkste leerlingen van de Bouwkundige Teeken- en Rekenschool. Na eene korte, gepaste aanspraak van een der leden uit de commissie, belast met het toezigt op deze school, ontvingen G. HAGEN, *van Oordt's volks wis- en werktuigkundig lees- en leerboek*, en R. LOOS, *van Heusden*, *Handleiding tot de Burgerlijke Bouwkunde*: terwijl zij beide nog bovendien met een vereerend getuigschrift werden beschonken. Deze eer viel ook ten deel aan *J. Keen*, *Harm Hagen*, *K. Mulder* en *C. Greve*, voor gemaakte vorderingen in het teekenen en rekenen en aan *E. Brouwer* en *J. Seijdel* voor hunne vorderingen, in het teekenen alléén gemaakt. De lessen van deze nuttige inrigting zijn tevens voor dezen winter weder aangevangen. Een dertigtal jongelieden ontvangt vijf maal per week les, 's avonds van half acht tot negen uur en wel drie maal in het teekenen en twee maal in het rekenen.

Assen, 29 *September* 1851.

De Sub-commissie der Maatschappij van Weldadigheid heeft de eer, nevensgaande missive van de Commissie van Weldadigheid aan de Redactie der *Provinciale Drentsche en Asser Courant* ter opname in haar blad aan te bieden. Zij doet dit met te meer vertrouwen, dewijl zij hoopt, dat ook deze Redactie, door het meerder publiciteit geven aan die missive, het hare zal willen bijdragen tot het welgelukken der ingestelde pogingen, om eene zaak bevorderlijk te zijn, die reeds voor het ressort, waarover deze Commissie is gesteld, zulke heilzame vruchten heeft opgeleverd. Door de, zoo dan niet algemeene, deelneming toch in de bijdragen voor de *vrije kolonien*, heeft zij het genot mogen smaken, sedert den tijd harer oprigting, vier huisgezinnen daarin te kunnen doen opnemen, welke anders stellig aan de Diaconie zouden vervallen zijn.

Met de opname, ook van dit schrijven, zal gemelde Redactie verpligten

De Sub-commissie voornoemd, P. WINTER.
Van wege Dezelve, W. GOEDKOOP, *Secretaris*.

De Commissie van Weldadigheid aan de Ingezetenen van Nederland.

Het is nu 33 jaar geleden, dat door de Commissie van Weldadigheid aan de ingezetenen van Nederland de ontwerpen werden medegedeeld tot kolonisatie van behoeftigen, ten einde daardoor krachtdadig mede te werken, om den toestand der armen en der lagere volksklasse te verbeteren, inzonderheid door hun arbeid, onderhoud en onderwijs te verschaffen, en hen uit den toestand van verbastering, waartoe zij vervallen waren, op te beuren. — Eene bijdrage van ƒ2.60 's jaars werd gevraagd, van hen, die tot de aanvaarding van het lidmaatschap der Maatschappij van Weldadigheid werden uitgenoodigd. — Een groot aantal onzer landgenooten gaf aan die roepstem gehoor en legde zijne schatting neder op het altaar der liefdadigheid. — Allerwege werden Sub-commissiën opgerigt, die, elk in hare woonplaats en in de omliggende gemeenten, de belangen der Maatschappij zouden bevorderen, en naar gelang van het bedrag der gestorte bijdragen regt tot plaatsing van behoeftigen zouden verwerven. — Zoo kwam de Maatschappij van Weldadigheid tot stand. — Woeste en onvruchtbare heidevelden werden ontgonnen, doelmatige woningen aangebouwd, en weldra werd eene schare van behoeftige huisgezinnen overgenomen en gevestigd. En wie nu de oorden van ons Vaderland bezoekt, waar de koloniën en gestichten der Maatschappij van Weldadigheid zijn gevestigd, vindt die te voren dorre heidevelden in meer dan 3000 bunders vruchtbaren grond herschapen, waarvan ongeveer 1200 bunders tot de *gewone koloniën* behooren. Werkzaamheid en bedrijvigheid ontmoeten hem op zijne schreden, en op eene uitgestrektheid van uren in den omtrek aanschouwt hij de van afstand tot afstand regelmatig gebouwde, goed ingerigte woningen, waar niet minder dan 400 huisgezinnen — eene bevolking uitmakende van nagenoeg 2600 zielen, welke, volgens vaste beginselen, door arbeid nuttig worden bezig gehouden — naar gelang van hunne krachten tot hun levensonderhoud medewerken, en aan wier zedelijk leven en hoogere ontwikkeling, overeenkomstig de godsdienst waarin zij zijn geboren en opgevoed, rusteloos gearbeid wordt. — Tusschen die reeks van woningen zijn geplaatst de verschillende bedehuizen voor de Protestanten, de Roomsch-Catholijken en de Israëliten, — de schoolgebouwen, de onderscheidene werkplaatsen, waar zij, die den landbouw niet beoefenen, worden bezig gehouden, en alles te zamen vormt één geheel, dat, — het is niet te veel gezegd, — elk wel geplaatst hart met ingenomenheid vervult voor eene stichting, die zoo te regt, en in de volle kracht des woords: *weldadigheid*, tot kernspreuk voeren mag. — Of wie waren weleer zij, die in de *gewone koloniën* der Maatschappij van Weldadigheid thans als goed geordende huisgezinnen leven en werkzaam zijn? — Waren het niet grootendeels diep verarmde lieden, die met kommer en ellende, en al den aankleve van dien, in de gewone maatschappij te kampen hadden, en waarvan velen, bij het gemis van tijdelijke welvaart, voor de eischen van deugd en zedelijkheid meer en meer ongevoelig werden?... Gewis voor zulke lieden zijn de *gewone koloniën* der Maatschappij van Weldadigheid het toevlugtsoord. — Tot opneming en verpleging in die inrigting, worden uitsluitend de bijdragen aangewend, die van de leden jaarlijks worden ingezameld. — Iedere gift maakt het veld ruimer tot kolonisatie van behoeftige huisgezinnen. — Niet slechts tijdelijk, voor een of ander bepaald gezin, neen, wanneer eene som van ƒ1700 door eene afdeeling is bijeengebragt, wordt het voortdurend regt tot plaatsing en vervanging van een huisgezin, op eene hoeve, met stalling, tuin en bijbehoorende gronden verkregen. — Door die inrigting verkrijgt de geringe bijdrage van VIJF CENTS per week, groote beteekenis, want de vruchten daarvan duren voort en worden ook nog door het nageslacht ingezameld. — Zekerlijk er wordt in *Nederland* veel aan armen en ongelukkigen gedaan, en dit is eene lofspraak, die aan de ingezetenen van ons dierbaar Vaderland, door den vreemdeling niet zal worden onthouden. — Maar zoude wel altijd het doel der edele gevers bereikt worden? Zou niet al te vaak de los daarheen gegeven liefdegift verloren gaan en maar al te dikwijls zelfs de luiheid voeden of bevorderen?... De ondervinding moge hier getuigenis afleggen, maar die getuigenis zal wel niet bevredigend zijn. — Trouwens dit ligt in den aard der zaak. Immers zoo vele behoeftigen, aan welke gaven worden uitgereikt, zijn onder geen toezigt, en het verkeerd gebruik, — zoo niet het misbruik daarvan, — valt hun ligt. — Dit alles is niet te duchten van de liefdegiften, die aan de Maatschappij, ten behoeve van den verarmden medemensch, geschonken worden. Dáár geldt de les: *brood moet door arbeid*, *naar gelang van ieders krachten*, *verkregen worden*; en naauwgezette pligtsbetrachting is de eisch aan die voorwaarde innig verbonden. — Na deze herinneringen en opmerkingen komen wij terug tot het punt waarvan wij zijn uitgegaan. — Drie en dertig jaren geleden, kwam de Maatschappij van Weldadigheid tot stand. Aanzienlijk was aanvankelijk het getal dergenen, die het lidmaatschap aanvaardden. Maar thans is dat aantal ver beneden de helft gedaald. — Zoo als het gaat met elk menschelijk werk, zoo ging het ook hier. — De eens zoo gewenschte belangstelling, die iedere nieuwe zaak op zich zelve reeds inboezemt, nam in den loop der jaren af. — De dood rukte achtereenvolgens een groot aantal der leden weg, zonder dat, in gelijke verhouding, het daardoor geleden verlies werd vergoed. — Meermalen werd, in verschillende oorden des lands, een beroep gedaan op den weldadigen zin der ingezetenen, en niet zelden mogten wij ons over de aanwinst van nieuwe leden verblijden. — Maar dit is niet genoeg. Er moet méér gedaan worden om de zegeningen, die de Maatschappij oplevert, regt dienstbaar te maken voor de verarmde bewoners van Nederland. — Er is nog veel uitbreiding aan die stichtingen te geven, — en de schare van behoeftigen, die er een toevlugtsoord zoude kunnen vinden, is groot! — Wij komen daarom tot U, landgenooten! met de dringende uitnoodiging om, hetzij, voor zoo verre gij reeds leden zijt der Maatschappij, door verhooging Uwer jaarlijksche bijdrage het doel en de strekking van hare stichtingen te bevorderen, hetzij door toetreding tot het lidmaatschap tot hoogeren opbouw dier instelling mede te werken. — Wij hebben tot hiertoe opzettelijk gezwegen van de overige stichtingen der Maatschappij voor bedelaars en weezen, te *Ommerschans* en te *Veenhuizen* gevestigd, omdat het doel, waarvoor onze tegenwoordige uitnoodiging tot U wordt gerigt, UITSLUITEND strekt om de opneming van behoeftige huisgezinnen in de *gewone koloniën* te bevorderen. — Doch wien is het onbekend, dat in die gestichten eene schare van *bedelaars* en *landloopers*, thans meer dan 4000 zielen uitmakende, uit de verschillende deelen des Vaderlands, aan orde, tucht en werkzaamheid gewend worden, en op eene doelmatige min kostbare wijze verpleegd worden? Wien kan het onbekend zijn gebleven, dat daar in het kinder-gesticht te *Veenhuizen*

ruim 1100 *weezen*, *vondelingen*, *verlaten* en *verwaarloosde kinderen* tot nuttige menschen worden opgeleid en gevormd? — Die groote gestichten, met hunne uitgestrekte gronden, — met hunne fabrijken en werkplaatsen, — met hunne scholen en kerken, vormen met de *gewone koloniën* één groot geheel, en zijn der Maatschappij van Weldadigheid het aanwezen verschuldigd. — Groot waren intusschen de moeijelijkheden, waarmede zij van den beginne af aan te kampen heeft gehad. — Belangrijke sommen zijn voor de eerste daarstelling en uitbreiding gevorderd. — Een drukkende rentelast was tot hiertoe een groote hinderpaal voor het geregeld beheer der zaken, en lang reeds was de aandacht van het bestuur der Maatschappij er op gevestigd, om door gepaste middelen hierin te voorzien. — Het is bekend, welke maatregelen daartoe thans genomen zijn — Eene conversie van alle obligatiën ten laste der Maatschappij spoedt ten einde, waardoor eene geregelde rentebetaling aan de houders der obligatiën wordt verzekerd; terwijl het hooge bedrag daarvan wordt verminderd, en dus eene gewenschte besparing zal verkregen worden. — Het bestuur der Maatschappij vleit zich, dat deze finantiele maatregel krachtig zal medewerken, om voor die instelling een beter tijdperk te doen aanbreken. — In verband daarmede mag het tijdstip gunstig heeten, om vernieuwde belangstelling in - en ingenomenheid met hare stichtingen te bevorderen. — Daarom is het, dat wij, met al den aandrang dien het geoorloofd is te bezigen, wanneer men de belangen der verarmde menschheid voorstaat, U, onder het oog van Hem, in Wiens schatting de *liefde* het allermeeste weegt, Uwe krachtdadige ondersteuning afvragen. — Landgenooten! Uwe bereidvaardigheid tot het beoefenen van den heiligen pligt der liefdadigheid, doet ons vertrouwen, dat onze hoop op Uwe medewerking niet zal beschaamd worden! — Het doel toch, waarvoor wij Uwen bijstand inroepen, is te edel, dan dat wij niet op Uwe ondersteuning zouden hopen. — De jaarlijksche gift, die wij vragen, heeft de schoone bestemming, Uwen verarmden natuurgenoot nog in tijds — eer hij geleerd heeft de handen uit te strekken, om met gebedeld brood in zijne behoeften te voorzien, te hulp te komen, en hem uit zijnen ellendigen toestand op te heffen. — Schraagt dan onze pogingen tot leniging der armoede — Slaat met ons de handen in een tot krachtdadige voorkoming der bedelarij, en tot bevordering der zedelijke opleiding en vorming Uwer behoeftige medemenschen! — Wij nemen de vrijheid, in verband tot het hiervoren vermelde, U de inschrijvingsbilletten, tot verhooging Uwer jaarlijksche bijdrage, of tot toetreding tot het lidmaatschap, aan te bieden, met uitnoodiging, die, naar gelang van omstandigheden, in te vullen en van Uwe handteekening te willen voorzien.

's Gravenhage, den 26 Augustus 1851.

De Commissie van Weldadigheid,
FREDERIK, *Prins der Nederlanden, Voorzitter.*

Mogten wij ons den 26 September l.l. over de, hoewel ontijdige, geboorte van eenen Zoon verheugen, heden werd die vreugde voor mij in diepe droefheid veranderd, daar het God behaagde van mijne zijde weg te nemen mijne innig geliefde Vrouw *Jantje Lamberts Veenkamp*, in den nog jeugdigen leeftijd van ruim 32 jaren, na eene allergelukkigste echtvereeniging van slechts negen maanden.

Amsterdam,
27 *September* 1851. W. BOELKEN.

Terwijl ik treur over het verlies mijner dierbare Vrouw, volgde haar heden ook het Kindje, hetwelk zij mij den 26 September l.l. schonk.

Amsterdam, 4 *October* 1851. W. BOELKEN.

Eenige kennisgeving.

De OPENBARE LESSEN in de **LANDHUISHOUDKUNDE** te Groningen zullen geopend worden op donderdag den 16 October 1851, des morgens te *elf* ure. Personen, die daarvan gebruik wenschen te maken, worden verzocht zich vooraf aan te melden bij den Hoogleeraar *H. C. van Hall.*

De Heer *Ludewig Oijman*, schrijnwerker te Assen, zal, op **donderdag den 16 October 1851**, des voormiddags 10 uur, ten zijnen huize te Assen, publieke verkooping houden van allerlei **huisraad**, **koper**, **tin**, **winkelgoederen**, **galanteriewaren** enz.

OPRUIMING,

wegens het vergevorderde saizoen, van eenige **RESTANTEN BEHANGSELPAPIER**, waaronder partijtjes van 10, 12, 14 rollen en daar beneden tegen veel verminderden prijs, door den Boek- en Papierverkooper BRAAKSMA te Assen; bij wien tevens een exempl. der **Groninger Courant** voor het loopende kwartaal enz. voor een prijsje te bekomen is.

OVERIJSSELSCHE

ONDERLINGE BRAND-WAARBORG-MAATSCHAPPIJ

VOOR

GEBOUWEN,

gevestigd te Zwolle, onder Bestuur van den Heer
B. J. VAN SONSBEECK, als Directeur,
EN
de Heeren Mr. W. H. ROIJER, Rijksadvocaat, Mr. J. A. SANDBERG en J. A. Baron VAN FRIDAGH, Leden der Gedeputeerde Staten van Overijssel, als Commissarissen.

De ondergeteekende, Agent van genoemde Maatschappij te Assen, brengt bij dezen ter kennis van de Deelgenooten, dat op den 1 Augustus jl. door den Heer Directeur, ingevolge art. 41 des Reglements, rekening en verantwoording van deszelfs beheer over het met ultimo Junij jongstleden afgeloopen maatschappelijk jaar is gedaan, welke rekening en verantwoording naar behooren door Heeren Commissarissen is opgenomen en goedgekeurd, en dat de bijdragen wegens geledene brandschade over het nu afgeloopen maatschappelijk jaar, bedragen; voor de gewone klassen der 1e AFDEELING $\frac{11}{10}$ percent, der 2e AFDEELING $\frac{1}{20}$ percent, der 3e AFDEELING $\frac{3}{10}$ percent, voor de 4e AFDEELING geene bijdrage.

Ten overvloede zij voorts herinnerd, ten behoeve van zoodanigen, die voor alle ongelukkige kansen verlangen verzekerd te zijn, dat de Directie bereid is, tegen eene vaste premie van de deelgenooten over te nemen derzelver aandeel in alle mogelijke brandschaden, en wel voor de eerste Afdeeling tegen 50 ct., voor de tweede Afdeeling tegen *f* 1.—, en voor de derde Afdeeling tegen *f* 2.— van elke *f* 1000.—, namelijk voor de gewone klassen in elke Afdeeling, en voor de overige klassen met eene evenredige verhooging.

Voorts wordt ter kennis der Deelhebberen gebragt, dat de *supplette- en administratie-kosten* te zamen, over de 21 jaren, verloopen sedert de invoering van het nieuwe Reglement, van 1 Julij 1830 tot ultimo Junij 1851, van ieder *f* 1000.— verwaarborging gemiddeld hebben bedragen, 1e Afdeeling 83 cents, 2e Afdeeling *f* 1.34, 3e Afdeeling *f* 1.53½ en de 4e Afdeeling *f* 1.75 's jaars.

Assen, *De Agent voorn.*,
31 *Aug.* 1851. L. OLDENHUIS GRATAMA.

LOTERIJ, 3 kl. 1 — 3 lijst: no. 19186 *f* 25.000: no. 1702 *f* 5000; no. 5140 *f* 2500; no. 12978 en 113 *f* 1250; no. 6996, 7412, 3421, 17610, 12536, 941, 5440, 18186 en 6320 ieder *f* 1000; 18698, 15331, 3181, 12996, 19775, 15700, 9991, 17889, 18995, 18241 elk *f* 400; no. 1331, 365, 19335, 8277, 5202, 9311, 12834, 15531 en 17706 ieder *f* 200.

COEVORDEN, 6 *Oct.* Rogge *f* 5.75. Boekweit *f* 4.50. Boter ned. pond *f* 0.50. Zetting: 6 p. roggebrood *f* 0.44.

HOOGEVEEN, 7 *Oct.* Rogge *f* 6.00. Boekweit *f* 4.50. Haver *f* 2.70. Boter n. pond *f* 0.54. Honig n. pond *f* 0.25.

Ter markt aangeb.: 122 mud. rogge; 277 m. boekweit; 7 m. haver; 1565 p. boter; 300 p. honig. Broodzetting: de 6 ned. pond *f* 0.44.

ASSEN, 9 *Oct.* Rogge *f* 6.25 a *f* 5.90. Boekweit *f* 4.75 a *f* 4.00. Aardapp. *f* 1.50 a *f* 1.25. Boter ned. p. *f* 0.60 a *f*,,,,,,. Hooi 1000 N. p. *f* » . ». Stroo 100 N. p. *f* 2.60.

Aantal: 150 mud Rogge; 120 mud Boekweit; 130 mud. Aardapp.; 300 n. pond Boter; 0 n. pond Hooi; 2000 n. pond Stroo. Wagens 37. — Zetting van 18 Sept.: 6 pond roggeb. *f* 0.49.

GRONINGEN, 7 *Oct.* Tarwe *f* 7.40 a *f* 5.80. Rogge N. *f* 5.70 a *f* 6.30, O. *f* 5.90 a *f* 5.20. Boekweit, zand *f* 4.15 a *f* 4.60, veen *f* 4.00 a *f* ». ». Garst *f* 4.05 a *f* 4.65; Nieuwe zomer *f* „. „ a *f* „. „, knobbe *f* 4.15 a *f* 4.45. Dikke haver *f* 2.50 a *f* 3.15 Voerhaver *f* 2.40 a *f* 2.70. Paardeboonen *f* 4.50 a *f* 5.00. Koolzaad *f* 9.25 a *f* 9.65. Gort grove *f* 6.75 a *f* 7.00, parel 100 ned. pond. *f* 9.50 a *f* 10.50. Raapolie per vat *f* 30.50. Boter ½ ton *f* 22.50.

STEENWIJK, 6 *Oct.* O. Rogge *f* 5.75 a *f* 6.20. Boekweit *f* 4.30 a *f* 5.30. Haver *f* 2.70 a *f* 3.05. Boter ⅛ vat *f* 15.00.

OLDEMARKT, 4 *Oct.* Boter ⅛ vat *f* 15.50 a *f* 16.00.

AMSTERDAM, 8 *Oct.* Werk. Sch. 2½ pct. 58 a 58$\frac{1}{16}$; dito 3 pct 68$\frac{13}{16}$ a 69; dito 4 pct. 90¼ a 90⅜.

STUKKEN van *f* 10.00 *f* 9.70 a *f* 9.80.

Te *Assen*, VAN GORCUM & COMP., Provinciale Drukkers.